Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: SOCW

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Datum
21 april 2026

Referentie
63488326

Bijlagen
1. Brief Vrijwillige Ouderbijdrage JEF
2. Meerjarige landelijke monitor School & Omgeving (2022–2025)

Interdepartementaal afgestemd
SZW, VWS

nota

NtO Kamerbrief Besluit Schoolmaaltijden, vrijwillige ouderbijdrage, kernindicatoren kansengelijkheid en aanbieding meerjarige landelijke monitor School & Omgeving (2022-2025)

Aanleiding

Op 16 april jl. heeft een gesprek met u plaatsgevonden over de oplopende prognoses van het programma Schoolmaaltijden. Met het beschikbare budget voor Schoolmaaltijden van 135 miljoen is er geen ruimte voor het continueren van de zomer- en winterpakketten. Er wordt prioriteit gegeven aan de maaltijden op school. Bij deze nota ontvangt u de brief waarmee we de Kamer hierover informeren. Daarnaast wordt de Tweede Kamer middels bijgevoegde Kamerbrief geïnformeerd over de toezegging uit het digitaliseringsdebat over de vrijwillige ouderbijdrage, de motie kernindicatoren kansengelijkheid en wordt de meerjarige landelijke monitor School en Omgeving (2022-2025) aangeboden. Met deze nota vragen we uw akkoord op het verzenden van de bijgaande Kamerbrief.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met ondertekening en verzending van de opgestelde Kamerbrief?

Toelichting

<u>Schoolmaaltijden</u>
Het besluit is ambtelijk afgestemd met SZW en VWS. Ook zij zien geen mogelijkheden om het financiële tekort te dekken.

- Het Jeugdeducatiefonds heeft op 20 april de scholen geïnformeerd dat er onzekerheid is of er budget beschikbaar is voor de zomerpakketten. Zodra de Kamerbrief verstuurd is, kan het JEF aan scholen communiceren dat er geen mogelijkheid is voor zomer- en winterpakketten. Hier is een eigen woordvoeringslijn op voorbereid.

<u>Vrijwillige ouderbijdrage</u>
In het digitaliseringsdebat van 9 april jl. is er een reactie toegezegd op de brief van het Jeugdeducatiefonds aan de OCW-commissie van 7 april jl.[1]. In deze brief vraagt het Jeugdeducatiefonds aandacht voor de dalende inkomsten uit de vrijwillige ouderbijdrage op scholen en de verschillen die tussen scholen ontstaan. Deze verschillen ontstaan met name tussen scholen met meer en minder kapitaalkrachtige ouderpopulaties. De evaluatie van de in 2021 in werking getreden wet rondom de ouderbijdrage en de Schoolkostenmonitor bevestigen deze verschillen. In februari zijn deze beide rapporten met de Kamer gedeeld.

[1] Brief Vrijwillige Ouderbijdrage JEF, 7 april 2026, toezegging: TZ202604-091

In 2024 zijn er verschillende scenario's voor de ouderbijdrage uitgewerkt, waaronder het afschaffen van de ouderbijdrage. Het afschaffen van de ouderbijdrage vereist compensatie vanuit het Rijk om te voorkomen dat het aanbod van extra activiteiten op scholen verschraalt. Voor deze compensatie is geen dekking. Wel kunnen scholen, schoolbesturen of gemeenten aan de slag met het opzetten van een bovenschools fonds waarin de inkomsten uit de ouderbijdrage gelijkmatiger onder scholen kunnen worden verdeeld. In februari hebben we een handreiking met praktische tips voor het opzetten van een dergelijk fonds met de Kamer gedeeld.

Tot slot wordt in de Kamerbrief gereageerd op de grote verschillen in gevraagde vrijwillige ouderbijdrage tussen onderwijsrichtingen, als onderdeel van eerder genoemde toezegging. De gemiddeld gevraagde ouderbijdrage in het gymnasium ligt inderdaad aanzienlijk hoger dan in het praktijkonderwijs, zo blijkt uit de Schoolkostenmonitor. In de brief wordt benadrukt dat het scholen echter vrij staat om de hoogte van de ouderbijdrage te bepalen. Wel dienen zij zich aan de regels te houden rondom de vrijwilligheid van de ouderbijdrage en mogen leerlingen niet worden uitgesloten van extra activiteiten.

Kernindicatoren kansengelijkheid
Op 1 juli 2025 is er door het lid Haage (PvdA) een motie met het verzoek om[2] sectoroverstijgend een aantal kernindicatoren omtrent kansengelijkheid vast te leggen zodat ontwikkelingen over een langere tijd gevolgd kunnen worden. Met deze brief wordt uitvoering gegeven aan de motie.

Meerjarige landelijke monitor School & Omgeving (2022-2025)
De monitor School & Omgeving laat zien dat scholen verbeteringen ervaren bij hun leerlingen op het gebied van welbevinden, sociaal-emotionele vaardigheden en wereldkennis. Ongeveer de helft van de scholen merkt ook vooruitgang in taalvaardigheid en executieve functies, een kleiner deel (ook) in rekenen, schoolloopbaanoriëntatie en de po-vo-overgang.

[2] Kamerstukken VIII, vergaderjaar 2024-2025, 36740 nr. 1